

DUURZAME PABO WERKT AAN BREED DRAAGVLAK VOOR DUURZAME ONTWIKKELING IN ONDERWIJS

Ook in het basisonderwijs wordt duurzaamheid een steeds belangrijker thema. Het is daarom essentieel dat toekomstige leerkrachten al tijdens hun opleiding leren wat duurzame ontwikkeling is. Via het platform Duurzame PABO helpen pabo's elkaar bij de integratie van het concept duurzame ontwikkeling in hun onderwijs en bij de onderwijsorganisaties. Het platform wil ook de basisscholen daarbij helpen. Hierbij is ook een rol weggelegd voor NME-centra.

Duurzame PABO bestaat inmiddels zes jaar. Het huidige platform begon in 2003 als werkgroep van drie pabo's om initiatieven en activiteiten rond Leren voor Duurzame Ontwikkeling uit te wisselen. Al snel bleek dat steeds meer pabo's zich de vraag stelden welke activiteiten zij konden ontplooiën in het kader van duurzaam onderwijs? André de Hamer, voormalig aardrijkskundedocent en mede-oprichter/coördinator van Duurzame PABO vertelt: "Ons initiatief met het doel om duurzame ontwikkeling in het onderwijs te implementeren, kreeg daarmee een breder draagvlak. Daarom werd de werkgroep van drie pabo's in 2005 in samenwerking met Veldwerk Nederland en Duurzaam Hoger Onderwijs omgevormd

tot een landelijke netwerkorganisatie: de huidige Duurzame PABO waar de meeste van de 38 pabo's in Nederland bij aangesloten zijn". Het platform richtte zich in eerste instantie op leraren in opleiding. Zij zijn immers de key actors of change: degenen die veranderingen in aanpak en inhoud in het onderwijs vorm kunnen geven. Maar steeds meer worden ook basisscholen en de NME-sector bij activiteiten betrokken.

Leren van elkaar

De belangrijkste functie van het netwerk is de uitwisseling van kennis. Daartoe zijn er sinds 2007 de regionale uitwisselingsbijeenkomsten. De Hamer: 'In 2007 zijn er drie kenniskringen georganiseerd, op de iPABO

André de Hamer

in Amsterdam, Edith Stein in Hengelo en de HAN in Arnhem. In 2008 zijn er ROAD-shows georganiseerd onder andere op de AVANS Hogeschool in Breda en de Fontys Hogeschool in Eindhoven. Hierbij werden pabo's, basisscholen en NME-centra bij elkaar gebracht. En eens per jaar is er een landelijke netwerkbijeenkomst. Daar komen sprekers met veel expertise in duurzaamheid, zoals onderzoekers of medewerkers van NME-projecten.'

Duurzame PABO werkt ook mee aan diverse projecten. Zoals 'De Natuur als Leerschool', ontwikkeld samen met Fontys OSO, Veldwerk Nederland, Stoas Hogeschool, en Stichting Educatief Platteland (zie het artikel over deze cursus elders in deze Podium, red.). Via dit project, waarvan dit jaar op enkele basisscholen en pabo's pilots zijn opgestart, leert de docent om 'buiten' structureel in te zetten bij het Leren voor Duurzame Ontwikkeling in het kader

van passend onderwijs. Dat 'buiten' kan het schoolplein zijn of een park, maar ook de kinderboerderij of een NME-centrum.

Over gemeentegrenzen

'Duurzame PABO werkt steeds meer samen met de NME-sector', vertelt De Hamer. 'Het is voor ons een manier om duurzame ontwikkeling in de les te integreren. Er is een groot aanbod van lespakketten, ideeën, projecten, maar slechts beperkte tijd. Scholen willen weten hoe ze dit aanbod kunnen inpassen in het onderwijs. Wij proberen scholen te begeleiden in wat ze met het materiaal kunnen doen.' Naast lesmaterialen, ideeën en projecten bieden de NME-organisaties onder meer de voorzieningen, mooie locaties zoals educatieve boerderijen, waar De Natuur als Leerschool in de praktijk kan worden

gebracht. 'Maar het is geen eenrichting-verkeer waarbij we slechts gebruik maken van de voorzieningen', zegt De Hamer. 'We denken met elkaar mee, het gaat om hoe je elkaar maximaal kunt versterken. NME-centra hebben goede contacten met basisscholen, maar vaak minder met pabo's. Wij willen samenwerking vergroten tussen basisscholen, pabo's en NME-centra. Er gebeurt genoeg, maar overleg en uitwisseling kunnen veel beter. Of dat gebeurt hangt natuurlijk ook af van het gemeentelijk beleid waar de NME-centra onder vallen, dus de politieke wil om over de gemeentegrenzen te kijken. Goede voorbeelden zijn de provincies Utrecht en Gelderland waar NME-centra structureel samenwerken.' 'Ik hoop daarom dat wij erin slagen om de NME-centra, basisscholen en pabo's vaker samen om de tafel te krijgen. Zodat de

scholen beter bediend en begeleid kunnen worden in het enorme aanbod van materiaal in Leren voor Duurzame Ontwikkeling. Met dat doel streven we naar een landelijke dekking van regionale bijeenkomsten waar alle partijen aanwezig zijn: pabo's, basisscholen en NME-centra. Hoe eerder dat doel is behaald, hoe beter, al verwacht ik dat het nog wel een paar jaar zal duren.'

*Chantal Overgaauw,
Woordlicht, duurzame communicatie*